

III

(Подготвителни актове)

СЪВЕТ

ПОЗИЦИЯ (ЕС) № 6/2014 НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

с оглед приемането на Директива на Европейския парламент и на Съвета относно схемите за гарантиране на депозити (преработен текст)

Приета от Съвета на 3 март 2014 година

(2014/C 105/01)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 53, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейската централна банка ⁽¹⁾,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (1) Директива 94/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾ е съществено изменяна ⁽⁴⁾. Поради по-нататъшни изменения и с оглед постигане на яснота, посочената директива следва да бъде преработена.
- (2) За да се улесни предприемането и осъществяването на дейността на кредитните институции, е необходимо да се премахнат някои различия между правните уредби на държавите членки по отношение на правилата за схемите за гарантиране на депозити (СГД), приложими към тези кредитни институции.
- (3) Настоящата директива представлява основно средство за изграждането на вътрешния пазар от гледна точка на свободата на установяване и свободата на предоставяне на финансови услуги в областта на кредитните институции, като същевременно с това с нея се повишава стабилността на банковата система и защитата на вложителите. Предвид свързаните с неплатежеспособността на кредитни институции разходи за икономиката като цяло, както и отрицателното ѝ въздействие върху финансовата стабилност и доверието на вложителите, наред с мерките за изплащане на гарантираните суми на вложителите е желателно на държавите членки да се осигури достатъчна гъвкавост, така че да дадат възможност на СГД да прилагат мерки за намаляване на вероятността за бъдещи вземания към СГД. Тези мерки следва винаги да са съобразени с правилата за държавна помощ.

⁽¹⁾ ОВ С 99, 31.3.2011 г., стр. 1.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 16 февруари 2012 г. (ОВ С 249 Е, 30.8.2013 г., стр. 81) и Позиция на Съвета на първо четене от 3 март 2014 г. Позиция на Европейския парламент от

⁽³⁾ Директива 94/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 г. относно схемите за гарантиране на депозити (ОВ L 135, 31.5.1994 г., стр. 5).

⁽⁴⁾ Вж. приложение III.

- (4) За да се вземе предвид нарастващата интеграция на вътрешния пазар, следва да бъде възможно сливането на СГД на различни държави членки или създаването на отделни презгранични схеми на доброволна основа. Държавите членки следва да осигурят достатъчна стабилност и балансиран състав на новите и съществуващите СГД. Следва да се избягват неблагоприятните последици за финансовата стабилност, например когато в презгранични СГД се прехвърлят само високорискови кредитни институции.
- (5) С Директива 94/19/ЕО от Комисията се изисква, когато е целесъобразно, да представи предложения за изменение на Директива 94/19/ЕО. Настоящата директива включва хармонизацията на механизмите за финансиране на СГД, въвеждането на обвързани с риска вноски и хармонизацията на обхвата на защитените продукти и вложители.
- (6) Директива 94/19/ЕО е основана на принципа за минимална хармонизация. По тази причина в Съюза понастоящем има множество СГД, които значително се различават помежду си. Чрез предвидените в настоящата директива общи изисквания на вложителите следва да се осигурява единно равнище на защита в целия Съюз, като заедно с това се осигурява еднакво равнище на стабилност на СГД. Същевременно тези общи изисквания са от решаващо значение за премахване на изкривяването на пазара. Следователно настоящата директива допринася за завършване на изграждането на вътрешния пазар.
- (7) Като последица от настоящата директива вложителите ще се ползват от значително подобрен достъп до СГД, благодарение на нейния разширен и изяснен обхват, по-кратките срокове за изплащане, подобрената информация и строги изисквания за финансиране. Това ще укрепи доверието на потребителите във финансовата стабилност в целия вътрешен пазар.
- (8) Държавите членки следва да гарантират, че в техните СГД са въведени надеждни управленски практики и че се изготвя годишен доклад за техните дейности.
- (9) В случай на прекратяване на дейност на неплатежеспособна кредитна институция вложителите във всички клонове в държава членка, различна от тази, в която е главното управление на кредитната институция, следва да бъдат защитени от същата СГД като останалите вложители в кредитната институция.
- (10) Настоящата директива не следва да е пречка държавите членки да включат в обхвата ѝ кредитни институции по смисъла на член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕО) №575/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, които попадат извън обхвата на Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾ съгласно член 2, параграф 5 от посочената директива. Държавите членки следва да могат да решат, че за целите на настоящата директива централният орган и всички кредитни институции, които са дъщерни предприятия на този централен орган, се приемат за една кредитна институция.
- (11) По принцип, настоящата директива изисква всяка кредитна институция да се присъедини към СГД. Държава членка, която допуска клонове на кредитна институция, чието главно управление е в трета държава, следва да реши как да прилага настоящата директива спрямо такива клонове и следва да отчита необходимостта от защита на вложителите и поддържане на целостта на финансовата система. Вложителите в такива клонове следва да бъдат напълно информирани за правилата относно гаранцията, които ги засягат.
- (12) Следва да се отчита фактът, че съществуват институционални защитни схеми, които защитават самите кредитни институции и които гарантират по-специално тяхната ликвидност и платежеспособност. Когато такава схема е отделена от СГД, ролята ѝ за осигуряване на допълнителна защита следва да се отчита при определяне на вноските на членовете ѝ в СГД. Хармонизираният размер на гаранцията, предвиден в настоящата директива, следва да не засяга схемите за защита на самите кредитни институции, освен ако тези схеми не изплащат гаранциите суми по депозитите на вложителите.
- (13) Всяка кредитна институция следва да бъде включена в СГД, която е призната съгласно настоящата директива, като по този начин се осигурява високо равнище на защита на потребителите и равнопоставеност между кредитните институции и се предотвратява регулаторен арбитраж. СГД следва да бъдат в състояние непрекъснато да осигуряват тази защита.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕО) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

⁽²⁾ Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

- (14) Основната задача на СГД е да защити вложителите от последиците при неплатежоспособност на кредитна институция. СГД следва да бъдат в състояние да осигурят тази защита по различни начини. СГД следва да се използват основно за изплащане на гарантираните суми по депозитите на вложителите в съответствие с настоящата директива („функция за изплащане“).
- (15) СГД следва да участват във финансирането на реструктурирането на кредитни институции в съответствие с Директива 2014/.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ (*).
- (16) Следва също така да бъде възможно, когато това е допустимо съгласно националното право, СГД да преминат отвъд чистата функция за изплащане и да използват наличните финансови средства за предотвратяване на неплатежоспособността на кредитни институции с цел да се избегнат разходите по изплащане на гарантираните суми по депозитите на вложителите и други неблагоприятни последици. Тези мерки обаче следва да се предприемат в съответствие с ясно определена рамка и следва във всички случаи да са съобразени с правилата за държавната помощ. СГД следва, наред с другото, да разполагат с подходящи системи и процедури за подбор и прилагане на мерките и за наблюдение на свързаните рискове. Прилагането на такива мерки следва зависи от налагането на кредитните институции на условия, включващи най-малко засилено наблюдение на риска и по-големи права за извършване на проверка от страна на СГД. Разходите за мерките, предприети за предотвратяване на неплатежоспособността на дадена кредитна институция, не следва да превишават разходите за изпълнение на законово или договорно установен мандат на съответната СГД по отношение на защитата на гарантираните депозити в кредитната институция или на самата институция.
- (17) СГД следва да могат да приемат формата на институционални защитни схеми. Компетентните органи следва да могат да признават институционалните защитни схеми като СГД, ако институционалните защитни схеми отговарят на всички критерии, предвидени в настоящата директива.
- (18) С изключение на ограничените изисквания относно рекламата и информацията за вложителите при изключване или оттегляне на кредитна институция, настоящата директива не следва да се прилага за договорни схеми или институционални защитни схеми, които не са официално признати за СГД. Във всеки случай за тези договорни схеми и институционални защитни схеми продължават да се прилагат правилата за държавна помощ.
- (19) По време на неотдавнашната финансова криза несъгласуваното увеличение на гарантирания размер на депозитите в Съюза доведе в някои случаи до прехвърляне на средствата на вложителите към кредитни институции в държавите с по-висок размер на гаранцията. Тези несъгласувани увеличения доведоха до намаляване на ликвидността на някои кредитни институции в условията на стрес. В условията на стабилност е възможно различните размери на гаранцията на депозитите да подтикнат вложителите да изберат депозитите с най-висок размер на гаранция вместо най-подходящите за тях депозити. Възможно е подобни различия в размера на гаранцията да доведат до нарушаване на конкуренцията на вътрешния пазар. Затова е необходимо да се осигури хармонизиран размер на гаранцията на депозитите от всички признати СГД, без оглед на това къде са депозитите в рамките на Съюза. Все пак следва да е възможно, за ограничен срок да се прилага по-висок размер на гаранцията за определени депозити, свързани с личното състояние на вложителите.
- (20) За всички вложители следва да се прилагат един и същ размер на гаранцията, независимо от това дали паричната единица на съответната държава членка е евро. Държавите членки, чиято парична единица е различна от евро, следва да могат да закръгляват получените от преобразуването суми, без да се засяга равностойния характер на защитата на вложителите.
- (21) От една страна, размерът на гаранцията, предвиден в настоящата директива, не следва да води до липса за защита на голям дял от депозитите, в интерес както на защитата на потребителите, така и на стабилността на финансовата система. От друга страна, следва да се вземат предвид разходите за финансиране на СГД. Затова изглежда разумно хармонизираният размер на гаранцията да бъде определен на 100 000 EUR.
- (22) Настоящата директива запазва принципа на хармонизиран гарантиран размер по отношение на вложител, а не на депозит. Следователно е целесъобразно да се вземат предвид депозитите, направени от вложители, които не са посочени като титуляри на сметка или не са единствените титуляри на сметка. Гарантираният размер следва да се прилага по отношение на всеки вложител, който може да бъде идентифициран. Принципът, че гарантираният размер се прилага за всеки вложител, който може да бъде идентифициран, не следва да се прилага по отношение на предприятията за колективно инвестиране, за които се прилагат специални правила за защита, които не се прилагат по отношение на такива депозити.

⁽¹⁾ Директива 2014/.../ЕС на Европейския парламент и на Съвета от ... за създаване на рамка за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници и за изменение на Директива 82/891/ЕИО на Съвета и директиви 2001/24/ЕО, 2002/47/ЕО, 2004/25/ЕО, 2005/56/ЕО, 2007/36/ЕО, 2011/35/ЕО, 2012/30/ЕС и 2013/36/ЕС и на регламенти (ЕС) № 1093/2010 и (ЕС) № 648/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L ...).

(*) Документ 2012/0150(COD).

- (23) Директива 2009/14/ЕО въведе определен размер на гаранцията на депозитите от 100 000 EUR, което постави някои държави членки в положението да трябва да намалят размера на гаранцията с риск да намалят доверието на вложителите. Въпреки че хармонизацията е от първостепенно значение за осигуряването на равнопоставеност и финансова стабилност на вътрешния пазар, следва да се отчете и рискът от намаляването на доверието на вложителите. Ето защо държавите членки следва временно да разполагат с възможността да прилагат по-висок размер на гаранцията, ако преди началото на прилагането на Директива 2009/14/ЕО са предвиждали по-висок от хармонизирания размер. Прилагането на такъв по-висок размер на гаранцията следва да бъде ограничено по време и обхват и съответните държави членки следва да коригират пропорционално целевото равнище и вноските в СГД. Тъй като е невъзможно да се коригира целевото равнище при неограничен гарантиран размер на депозитите, е целесъобразно посочената възможност да се ограничи до държавите членки, които към 1 януари 2008 г. са прилагали размер на гаранцията в диапазона между 100 000 и 300 000 EUR. За да се ограничи въздействието от различията в размерите на гаранцията и като се има предвид, че Комисията ще направи преглед на изпълнението на настоящата директива до 31 декември 2018 г., е целесъобразно тази възможност да съществува най-късно до същата дата.
- (24) На СГД следва да се осигури възможност да прихващат задължения на вложител с вземанията на този вложител само ако тези задължения са дължими към датата, към която депозитите престават да бъдат налични, или преди тази дата. Подобно прихващане не следва да изключва възможността СГД да изплащат депозитите в определения с настоящата директива срок. Държавите членки не следва да бъдат възпрепятствани да предприемат подходящи мерки във връзка с правата на СГД при процедура по ликвидация или оздравяване на кредитна институция.
- (25) Следва да може от изплащането да бъдат изключени депозити, при които в съответствие с националното право депозитираните средства не са на разположение на вложителя, тъй като вложителят и кредитната институция са постигнали съгласие по договор депозитът да служи единствено за погасяване на заем, сключен за изплащане на покупката на частно недвижимо имущество. Такива депозити следва да се прихващат от неизплатената сума по заема.
- (26) Държавите членки следва да гарантират, че депозити, произтичащи от определени транзакции или предназначени за определени социални или други цели, са защитени в размер над 100 000 EUR през определен срок. Държавите членки следва да определят временен максимален размер на гаранцията на такива депозити, като същевременно отчитат значението на защитата за вложителите и условията на живот в държавите членки. Във всички такива случаи следва да се спазват правилата за държавната помощ.
- (27) Необходимо е да се хармонизират методите за финансиране на СГД. От една страна, разходите по финансиране на СГД следва по принцип да се поемат от самите кредитни институции, а от друга страна, финансовият капацитет на СГД следва да е пропорционален на техните задължения. За да се гарантира, че за вложителите във всички държави членки се прилага еднакво равнище на защита, финансирането на СГД следва да бъде хармонизирано на по-високо равнище, при единно предварително установено целево финансово равнище за всички СГД.
- (28) При определени обстоятелства обаче кредитните институции могат да извършват дейност в силно концентриран пазар, при който повечето от кредитните институции са с такива размери и степен на взаимосвързаност, че е малко вероятно те да прекратят дейността си в рамките на обичайното производство по несъстоятелност, без това да застраши финансовата стабилност, и следователно е по-вероятно те да бъдат предмет на процедури по реструктуриране по съответния ред. При такива обстоятелства за схемите могат да се прилагат по-ниски целеви равнища.
- (29) В съответствие с Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ електронните пари и средствата, получени в замяна на електронни пари, следва да не се разглеждат като депозити и поради това следва да не попадат в обхвата на настоящата директива.
- (30) За да бъде ограничена защитата на депозитите до равнището, което е необходимо за осигуряване на правна сигурност и прозрачност за вложителите, и за да се избегне прехвърлянето на инвестиционни рискове към СГД, определени финансови инструменти следва да бъдат изключени от обхвата на гаранцията, с изключение на съществуващите спестовни продукти, удостоверени с депозитен сертификат, издаден на поименно посочено лице.

⁽¹⁾ Директива 2009/110/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 септември 2009 г. относно предприемането, упражняването и пруденциалния надзор на дейността на институциите за електронни пари и за изменение на директиви 2005/60/ЕО и 2006/48/ЕО, и за отмяна на Директива 2000/46/ЕО (ОВ L 267, 10.10.2009 г., стр. 7).

- (31) Защитата на депозитите не следва да е допустима за определени вложители, по-специално за публичните органи или за други финансови институции. Тъй като броят им е ограничен в сравнение с всички останали вложители, въздействието на това изключение върху финансовата стабилност при неплатежеспособност на кредитна институция е минимално. Освен това публичните органи имат много по-лесен достъп до кредитиране в сравнение с гражданите. Държавите членки обаче следва да могат да решат да бъдат гарантирани депозитите на местните власти с годишен бюджет до 500 000 EUR. По принцип нефинансовите предприятия следва да бъдат включени в обхвата на гаранцията независимо от размера си.
- (32) Вложители, чиито дейности включват изпирането на пари по смисъла на член 1, параграф 2 или 3 от Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, следва да бъдат изключени от изплащането на гарантирани суми по депозити от страна на СГД.
- (33) Разходите на кредитните институции за участие в СГД не са свързани с разходите, които биха възникнали в резултат на масово изтегляне на депозити не само от кредитна институция в затруднение, но също така и от стабилни институции след загуба на доверието на вложителите в стабилността на банковата система.
- (34) Необходимо е наличните финансови средства на СГД да бъдат на определено целево равнище, както и да може да се събират извънредни вноски. Във всички случаи СГД следва да разполагат с подходящи алтернативни механизми за финансиране, за да могат да получават краткосрочно финансиране с цел покриване на вземанията към тях. Следва да има възможност наличните финансови средства на СГД да включват парични средства, депозити, ангажменти за плащане и нискорискови активи, които да могат да бъдат осребрени в кратък срок. Размерът на вноските в СГД следва да е съобразен с бизнес цикъла, стабилността на сектора за привличане на депозити и съществуващите задължения на СГД.
- (35) СГД следва да инвестират в нискорискови активи.
- (36) Вноските в СГД следва да се основават на размера на гарантираните депозити и на степента на риска, поет от съответния член. Това ще позволи отразяването на рисковите профили на отделните кредитни институции, включително техните различни бизнес модели. Това също така следва да доведе до справедливо изчисляване на вноските и да насърчи прилагането на бизнес модели, характеризиращи се с по-ниска степен на риск. СГД следва да могат да прилагат собствени, основани на риска методи, за да съобразят вноските с условията на пазара и рисковите профили. За да се вземат предвид секторите, характеризиращи се с особена ниска степен на риск, които се регулират от националното право, следва да е допустимо държавите членки да предвидят съответни намаления на вноските, като същевременно отчитат целевото равнище за всяка СГД. При всички случаи методите на изчисление следва да бъдат одобрени от компетентните органи. Европейският надзорен орган (Европейски банков орган) (ЕБО), създаден с Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾, следва да издаде насоки за конкретизиране на методите за изчисляване на вноските.
- (37) Защитата на депозитите е съществен елемент от изграждането на вътрешния пазар и задължително допълнение към системата за надзор на кредитните институции предвид солидарността, която тя създава между всички институции на определен финансов пазар в случай на неплатежеспособност на някоя от тях. Поради това държавите членки следва да могат да допуснат СГД да се кредитират взаимно на доброволна основа.
- (38) Съществуващият срок за изплащане на гарантираните суми по депозитите не е съобразен с необходимостта да се запази доверието на вложителите и не отговаря на техните нужди. Поради това срокът за изплащане следва да се намали на седем работни дни.
- (39) В много случаи обаче все още не съществуват процедурите, необходими за прилагането на кратък срок за изплащане. Поради това на държавите членки следва да бъде дадена възможност да намалят постепенно срока на изплащане на седем работни дни в рамките на преходен период. Максималният срок на изплащане, определен в настоящата директива, не следва да е пречка СГД да извършват плащания към вложителите в по-кратък срок. С цел обаче да не се допусне през преходния период вложителите да изпаднат във финансово затруднение в случай на неплатежеспособност на кредитната им институция, те следва да могат при поискване да получат достъп до подходяща по размер сума от гарантираните си депозити, за да покрият разходите си за издръжка. Такъв достъп следва да се предоставя единствено въз основа на данните, предоставени от кредитната институция. Предвид разликата в разходите за издръжка в различните държави членки размерът на тази сума следва да се определя от самите държави членки.

⁽¹⁾ Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм. (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) № 1093/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски банков орган), за изменение на Решение № 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/78/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 12).

- (40) При определяне на срока, необходим за изплащане на депозитите, следва да се вземат предвид случаите, при които за схемите е трудно да определят подлежащата на изплащане сума и правата на вложителя, особено ако депозитите са резултат от сделки с жилищни имоти или от определени житейски събития, ако вложителят няма изключително право върху сумите по дадена сметка, ако депозитът е предмет на правен спор или на конкуриращи се претенции по отношение на сумите по сметката или ако депозитът е обект на икономически санкции, наложени от правителствата на държавите членки или от международни органи.
- (41) За да обезпечат изплащането, СГД следва да могат да встъпят в правата на удовлетворени вложители спрямо изпадналата в неплатежоспособност кредитна институция. Държавите членки следва да могат да ограничат срока, в който вложителите, чиито депозити не са изплатени или не са признати в срока за изплащане, имат право да поискат изплащането на депозитите си, за да дадат възможност на СГД да упражнят правата, в които са встъпили, до датата, на която тези права трябва да бъдат предявени в производството по несъстоятелност.
- (42) СГД в държава членка, в която определена кредитна институция е създала клонове, следва да информира вложителите и да им изплаща гарантирания размер на депозитите като действа от името и за сметка на СГД на държавата членка, в която е издаден лицензът на кредитната институция. Необходими са защитни мерки, за да се гарантира, че СГД, която изплаща гарантираните суми на вложителите, получава от СГД в държавата членка по произход необходимите финансови средства и указания преди изплащането. СГД, които може да бъдат засегнати, следва да сключват споразумения предварително, за да улеснят изпълнението на тези задачи.
- (43) Информацията е съществен елемент от защитата на вложителите. Ето защо вложителите следва да бъдат информирани за размера на гаранцията и задължената СГД с извлеченията от сметка. Потенциалните вложители следва да получат същата информация посредством стандартизиран информационен бюлетин, за получаването на който от тях следва да се иска потвърждение. Съдържанието на тази информация следва да бъде еднакво за всички вложители. Нерегулираното използване за рекламни цели на информация за размера на гаранцията и обхвата на СГД може да засегне стабилността на банковата система или доверието на вложителите. Затова посочването на СГД в рекламите следва да бъде ограничено само до кратко изложение на фактите.
- (44) За обработката на лични данни в съответствие с настоящата директива се прилага Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾. СГД и съответните органи следва да обработват изключително внимателно данните, свързани с отделните депозити, както и да поддържат високи стандарти на защита на данните в съответствие с посочената директива.
- (45) Настоящата директива не следва да води до пораждаването на отговорност за държавите членки или техните съответни органи по отношение на вложителите, ако са гарантирали, че въвеждането и официалното признаване на една или повече схеми за гарантиране на депозитите или за защита на самите кредитни институции и осигуряващи обезщетяването или защитата на вложителите в съответствие с предвидените в настоящата директива условия.
- (46) С Регламент (ЕС) № 1093/2010 на ЕБО бяха възложени редица задачи, свързани с Директива 94/19/ЕО.
- (47) Като се съобразява с надзора, упражняван от държавите-членки върху СГД, ЕБО следва да допринася за постигане на целта за улесняване на кредитните институции при предприемането и осъществяването на дейността им, като същевременно осигурява ефективна защита на вложителите и свежда до минимум риска за данъкоплатците. Държавите членки следва да информират Комисията и ЕБО относно определените от тях органи във връзка с предвиденото в настоящата директива изискване за сътрудничество между ЕБО и определените органи.
- (48) Необходимо е да се въведат насоки в областта на финансовите услуги, за да се осигурят равнопоставеност и подходяща защита на вложителите в целия Съюз. Тези насоки следва да бъдат приети за определяне на метода за изчисляване на вноските, основани на риска.
- (49) За да осигури ефикасно и ефективно функциониране на СГД и балансирано отчитане на мястото им в различните държави членки, ЕБО следва да може да урежда споровете между тях, като приема решения с обвързващ характер.
- (50) Предвид различията в административните практики, свързани със СГД в държавите членки, държавите членки следва да са свободни да решават кой орган да установява неналичност на депозитите.

⁽¹⁾ Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

- (51) Компетентните органи, определените органи, органите по реструктуриране, съответните административни органи и СГД следва да си сътрудничат и да упражняват правомощията си в съответствие с настоящата директива. Те следва да си сътрудничат от ранен етап от подготовката и прилагането на мерките за реструктуриране с цел определяне на сумата, дължима от СГД, когато финансовите средства се използват за финансиране на реструктурирането на кредитни институции.
- (52) На Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз за коригиране на определения в настоящата директива размер на гаранцията на всички депозити на един и същ вложител в съответствие с инфлацията в Съюза и въз основа на измененията на индекса на потребителските цени. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременно и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.
- (53) Съгласно Съвместната политическа декларация на държавите членки и на Комисията относно обяснителните документи ⁽¹⁾ държавите членки са поели ангажимент в обосновани случаи да прилагат към съобщението за своите мерки за транспониране един или повече документи, обясняващи връзката между елементите на дадена директива и съответстващите им части от националните инструменти за транспониране. По отношение на настоящата директива законодателят смята, че предоставянето на тези документи е обосновано.
- (54) Доколкото целта на настоящата директива, а именно хармонизирането на правилата за функционирането на СГД, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.
- (55) Задължението за транспониране на настоящата директива в националното право следва да бъде ограничено до разпоредбите, които представляват изменение по същество в сравнение с предходните директиви. Задължението за транспониране на разпоредбите, които не са изменени, произтича от предходните директиви.
- (56) Настоящата директива не следва да засяга задълженията на държавите членки по отношение на сроковете за транспониране в националното право на директивите, посочени в приложение II,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет и приложно поле

1. С настоящата директива се установяват правилата и процедурите за създаването и функционирането на схемите за гарантиране на депозити (СГД).
2. Настоящата директива се прилага за:
 - а) законово установените СГД;
 - б) СГД на договорна основа, които са официално признати за СГД в съответствие с член 4, параграф 2;
 - в) институционални защитни схеми, които са официално признати за СГД в съответствие с член 4, параграф 2;
 - г) кредитни институции, участващи в схемите, посочени в буква а), б) или в) от настоящия параграф.

⁽¹⁾ Съвместна политическа декларация от 28 септември 2011 г. на държавите-членки и на Комисията относно обяснителните документи (ОВ С 369, 17.12.2011 г., стр. 14).

3. Без да се засяга член 16, параграфи 5 и 7, настоящата директива не се прилага по отношение на следните схеми:

- а) схеми на договорна основа, които не са официално признати за СГД, включително СГД, предоставящи допълнителна защита към размера на гаранцията, предвиден в член 6, параграф 1;
- б) институционални защитни схеми, които не са официално признати за СГД;

Държавите членки гарантират, че схемите, посочени в първа алинея, букви а) и б), разполагат с достатъчно финансови средства или със съответните финансови механизми, за да изпълняват задълженията си.

Член 2

Определения

1. За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- а) „схеми за гарантиране на депозитите“ или „СГД“ означава схемите, посочени в член 1, параграф 2, буква а), б) или в);
- б) „институционални защитни схеми“ означава институционални защитни схеми, посочени в член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 575/2013;
- в) „депозит“ означава кредитно салдо, което се получава в резултат на средства, оставени по сметка, или от временни положения, произтичащи от обичайни банкови транзакции, и което дадена кредитна институция трябва да изплати съгласно приложимите законови и договорни условия, включително срочен депозит и спестовен депозит, с изключение на кредитно салдо, във връзка с което:
 - i) съществуването му може да се докаже само с финансов инструмент по смисъла на определението в член 4, точка 17 от Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, освен ако не е спестовен продукт, удостоверен с депозитен сертификат, издаден на поименно посочено лице, и съществуващ в държава членка към ... (*);
 - ii) главницата му не подлежи на изплащане по номинална стойност;
 - iii) главницата му подлежи на изплащане по номинална стойност само съгласно специална гаранция, предоставена от кредитната институция или трето лице, или съгласно споразумение с кредитната институция или трето лице.
- г) „отговарящи на условията депозити“ означава депозити, които не са изключени от обхвата на защитата съгласно член 5;
- д) „гарантирани депозити“ означава частта от отговарящите на условията депозити, която не надвишава размера на гаранцията, предвиден в член 6;
- е) „вложител“ означава титулярят или в случай на съвместна сметка – всеки от титулярите на депозита;
- ж) „съвместна сметка“ означава сметка, открита на името на две или повече лица, или сметка, върху която две или повече лица имат права, упражнявани с подписа на едно или повече от тези лица;
- з) „неналичен депозит“ означава депозит, който е изискуем и дължим, но не е бил платен от кредитна институция съгласно нормативните или договорните условия, приложими към него, когато е налице някое от следните обстоятелства:
 - i) съответните административни органи са констатирани, че по тяхна преценка към този момент съответната кредитна институция изглежда неспособна — по причини, пряко свързани с нейното финансово състояние, да изплати депозита и че институцията няма да бъде в състояние да направи това в краткосрочна перспектива; или

⁽¹⁾ Директива 2004/39/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно пазарите на финансови инструменти, за изменение на Директиви 85/611/ЕИО и 93/6/ЕИО на Съвета и Директива 2000/12/ЕО на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 93/22/ЕИО на Съвета (ОВ L 145, 30.4.2004 г., стр. 1).

(*) Дата на влизане в сила на настоящата директива.

- ii) съдебен орган е постановил — по причини, пряко свързани с финансовото състояние на кредитната институция, решение, което има за последица спирането на упражняването на правата на вложителите за предявяване на вземанията си срещу нея;
- и) „кредитна институция“ означава кредитна институция по смисъла на определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Регламент (ЕС) № 575/2013;
- й) „клон“ означава място на стопанска дейност в държава членка, което представлява юридически зависима част от кредитна институция и чрез което се извършват пряко всички или някои от транзакциите, присъщи на стопанската дейност на кредитните институции;
- к) „целово равнище“ означава сумата на наличните финансови средства, която трябва да достигне СГД в съответствие с член 10, параграф 2, изразена като процент от гарантираните депозити на нейните членове;
- л) „налични финансови средства“ означава парични средства, депозити и нискорискови активи, които могат да бъдат осребрени в срок, ненадхвърлящ срока по член 8, параграф 1, и ангажменти за плащане до гарантирания размер, посочен в член 10, параграф 3;
- м) „ангажменти за плащане“ означава ангажменти за плащане на кредитна институция към СГД, които са напълно обезпечени, при условие че обезпечението:
 - i) се състои от нискорискови активи;
 - ii) не е обременено с права на трети лица и е на разположение на СГД;
- н) „нискорискови активи“ означава инструменти, които попадат в първата или втората категория по таблица 1 в член 336 от Регламент (ЕС) № 575/2013, или други активи, за които компетентният или определеният орган считат, че са също толкова сигурни и ликвидни;
- о) „държава членка по произход“ означава държава членка по произход по смисъла на определението в член 4, параграф 1, точка 43 от Регламент (ЕС) № 575/2013;
- п) „приемаща държава членка“ означава приемаща държава членка по смисъла на определението в член 4, параграф 1, точка 44 от Регламент (ЕС) № 575/2013;
- р) „компетентен орган“ означава национален компетентен орган по смисъла на определението в член 4, параграф 1, точка 40 от Регламент (ЕС) № 575/2013;
- с) „определен орган“ означава орган, който управлява СГД съгласно настоящата директива, или когато дейността на СГД се управлява от частен субект — публичен орган, определен от съответната държава членка за целите на надзора върху тази схема съгласно настоящата директива.

2. Когато в настоящата директива се съдържа позоваване на Регламент (ЕС) № 1093/2010, органът, който управлява СГД, или в случаите, когато дейността на СГД се управлява от частен субект — публичният орган, упражняващ надзора върху схемата, се считат, за целите на посочения регламент, за компетентен орган по смисъла на определението в член 4, параграф 2 от посочения регламент.

3. На депозити се приравняват акциите в *building societies* (строителни кооперации) в Ирландия или Обединеното кралство, с изключение на онези с капиталов характер, обхванати от член 5, параграф 1, буква б).

Член 3

Съответни административни органи

1. Всяка държава членка определя съответния административен орган за целите на член 2, параграф 1, буква з), подточка i).

2. Компетентните органи, определените органи, органите по реструктуриране и съответните административни органи си сътрудничат и упражняват правомощията си в съответствие с настоящата директива.

Съответният административен орган прави констатацията, посочена в член 2, параграф 1, буква з), подточка i), възможно най-бързо и във всички случаи не по-късно от пет работни дни, след като е установил за първи път, че дадена кредитна институция не е изплатила депозити, които са изискуеми и дължими.

Член 4

Официално признаване, членство и надзор

1. Всяка държава членка осигурява в рамките на своята територия създаването и официалното признаване на една или повече СГД.

Това не изключва сливането на СГД от различни държави членки или създаването на презгранични СГД. Одобряването на такива презгранични или слети СГД се извършва от държавите членки, в които са установени съответните СГД.

2. Дадена схема на договорна основа по член 1, параграф 2, буква б) от настоящата директива може да бъде официално призната за СГД, ако е съобразена с настоящата директива.

Дадена институционална защитна схема може да бъде официално призната за СГД, ако отговаря на критериите, предвидени в член 113, параграф 7 от Регламент (ЕС) №575/2013, и е съобразена с настоящата директива.

3. Кредитна институция, лицензирана в държава членка съгласно член 8 от Директива 2013/36/ЕС, не може да приема депозити, ако не участва в схема, която е официално призната в нейната държава членка по произход съгласно параграф 1 от настоящия член.

4. Ако кредитна институция не спазва задълженията си като участник в СГД, компетентните органи трябва да се уведомят незабавно и те, в сътрудничество със СГД, трябва да предприемат своевременно всички необходими мерки, включително когато е необходимо — налагане на санкции, за да се осигури спазването на задълженията от страна на кредитната институция.

5. Ако мерките, предприети съгласно параграф 3, не осигурят спазването на задълженията от страна на кредитната институция, СГД може, при спазване на националното право и с изричното съгласие на компетентните органи, да даде предизвестие от не по-малко един месец за намерението си да изключи кредитната институция като член на СГД. Депозитите, направени преди изтичането на срока на предизвестieto, се гарантират изцяло от СГД. Ако при изтичането на срока на предизвестieto кредитната институция не е изпълнила задълженията си, СГД изключва кредитната институция.

6. Депозитите, налични към датата, на която кредитната институция е изключена като член от СГД, продължават да бъдат гарантирани от тази СГД.

7. Определените органи упражняват на текуща основа надзор върху СГД, посочени в член 1, за спазването на настоящата директива от тяхна страна.

Надзор върху презграничните СГД упражняват представители на определените органи на държавите членки, в които са лицензирани участващите кредитни институции.

8. Държавите членки гарантират, че СГД получават от своите членове, по всяко време и при поискване от страна на СГД, цялата информация, необходима за подготовката на изплащането на гарантираните суми по депозитите на вложителите, включително информация за означенията по член 5, параграф 3.

9. СГД гарантират поверителността и защитата на данните, отнасящи се до сметките на вложителите. Обработването на подобни данни се извършва в съответствие с Директива 95/46/ЕО.

10. Държавите членки гарантират, че СГД провеждат стрес-тестове на системите си, както и че СГД възможно най-бързо получават информация, в случай че компетентните органи открият проблеми в дадена кредитна институция, които има вероятност да доведат до намеса на СГД.

Тези тестове се провеждат най-малко веднъж на всеки три години или по-често, ако е целесъобразно. Първият тест се провежда до ... (*).

Въз основа на резултатите от стрес-тестовите ЕБО провежда най-малко веднъж на пет години партньорски проверки в съответствие с член 30 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 с цел да провери устойчивостта на СГД. При обмена на информация с ЕБО по отношение на СГД се прилага изискването за спазване на професионалната тайна в съответствие с член 70 от посочения регламент.

11. СГД могат да използват информацията, необходима за провеждане на стрес-тестовите на техните системи, само за провеждане на тези тестове и не могат я съхраняват по-дълго от необходимото за тази цел.

12. Държавите членки гарантират, че техните СГД прилагат надеждни и прозрачни управленски практики. СГД представят годишен доклад за дейността си.

Член 5

Отговарящи на условията депозити

1. СГД не изплащат суми, представляващи:

- а) при спазване на член 7, параграф 3 от настоящата директива — депозити, направени от други кредитни институции от тяхно име и за тяхна сметка;
- б) собствен капитал по смисъла на определението в член 4, параграф 1, точка 118 от Регламент (ЕС) № 575/2013;
- в) депозити, произтичащи от трансакции, във връзка с които има постановена осъдителна присъда за изпиране на пари по смисъла на определението в член 1, параграф 2 от Директива 2005/60/ЕО;
- г) депозити на финансови институции по смисъла на определението в член 4, параграф 1, точка 26 от Регламент (ЕС) № 575/2013;
- д) депозити на инвестиционни посредници по смисъла на определението в член 4, параграф 1, точка 1 от Директива 2004/39/ЕО;
- е) депозити, чийто титуляр не е бил идентифициран съгласно член 9, параграф 1 от Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾, когато са станали неналични;
- ж) депозити на застрахователни и презастрахователни предприятия, посочени в член 13, параграфи 1—6 от Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾;
- з) депозити на предприятия за колективно инвестиране;
- и) депозити на пенсионни и свързани с тях осигурителни фондове;
- й) депозити на публичните органи;
- к) дългови ценни книжа, издадени от кредитна институция, и задължения, възникнали от собствени акцепти и записи на заповед.

2. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член държавите членки могат да осигурят включването в размера на гаранцията, предвиден в член 6, параграф 1, на следните:

- а) депозити, държани в лични пенсионни схеми или в професионални пенсионни схеми на малки и средни предприятия;

(*) Три години след влизането в сила на настоящата директива.

(1) Директива 2005/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2005 г. за предотвратяване използването на финансовата система за целите на изпирането на пари и финансирането на тероризъм (ОВ L 309, 25.11.2005 г., стр. 15).

(2) Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1).

б) депозити на местните власти с годишен бюджет до 500 000 EUR.

3. Държавите членки могат да предвидят, че от изплащането на гарантирани суми от страна на ДГС се изключат депозити, средствата от които в съответствие с националното право могат да бъдат освободени единствено за погасяване на заем във връзка с частно недвижимо имущество, без оглед на това дали е към кредитната институция или към друга институция, в която е открит депозитът.

4. Държавите членки гарантират, че кредитните институции обозначават отговарящите на условията депозити по начин, който позволява незабавното идентифициране на тези депозити.

Член 6

Размер на гаранцията

1. Държавите членки осигуряват размер на гаранцията от 100 000 EUR за съвкупните депозити на всеки вложител, в случай че депозитите са неналични.

2. В допълнение към параграф 1 държавите членки осигуряват защитата на следните депозити в размер над 100 000 EUR в продължение на най-малко три месеца и не повече от 12 месеца след заверяване на сметката със сумата или от момента, в който тези депозити станат законно прехвърлими:

- а) депозити, възникнали в резултат на сделки с недвижимо имущество, свързани с частни жилищни имоти;
- б) депозити, които служат за постигане на определени в националното право социални цели и се отнасят до конкретни житейски събития, свързани с вложителите, като сключване на брак, развод, пенсиониране, уволнение, съкращаване на щат, инвалидност или смърт;
- в) депозити, които служат за постигане на определени в националното право цели и които се основават на изплащането на осигурителни обезщетения или обезщетение за вреди от престъпления или наказания, наложени в резултат на съдебна грешка.

3. Параграфи 1 и 2 не са пречка за това държавите членки да поддържат или да създават схеми за защита на продукти за осигуряване на доход в напреднала възраст и на пенсии, ако тези схеми не само гарантират депозитите, а предлагат цялостна гаранция за всички продукти и положения във връзка с тях.

4. Държавите членки правят необходимото изплащанията да се извършват в някоя от следните парични единици:

- а) паричната единица на държавата членка, в която е установена СГД;
- б) паричната единица на държавата членка, в която пребивава вложителят;
- в) евро;
- г) паричната единица на депозита;
- д) паричната единица на държавата членка, в която е депозитът;

Вложителите трябва да бъдат информирани за паричната единица на изплащането.

Ако депозитите са в парична единица, различна от тази, в която се извършва изплащането на гарантирани суми, се прилага обменният курс към датата, на която съответният административен орган е направил констатация съгласно посоченото по член 2, параграф 1, буква з), подточка i) или на която съдебен орган е постановил решение съгласно посоченото по член 2, параграф 1, буква з), подточка ii).

5. Държавите членки, които преизчисляват в своята национална парична единица посочената в параграф 1 сума, първоначално използват за преизчислението обменния курс, приложим на ... (*).

(*) Дванадесет месеца след влизането в сила на настоящата директива.

Държавите членки могат да закръгляват получените от преизчислението суми, при условие че закръгляването не надхвърля 5 000 EUR.

Без да се засяга втора алинея, на всеки пет години държавите членки коригират преизчислените в друга парична единица размери на гаранцията спрямо сумата по параграф 1 от настоящия член. При настъпване на непредвидени събития, като колебания на обменните курсове, държавите членки извършват корекцията на размерите на гаранцията по-рано, след като се консултират с Комисията.

6. Сумата, посочена в параграф 1, се преразглежда от Комисията периодично и най-малко веднъж на всеки пет години. Ако е целесъобразно, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета предложение за директива с цел коригиране на сумата, посочена в параграф 1, като взема предвид по-специално тенденциите в банковия сектор и икономическото и финансово положение в Съюза. Първото преразглеждане не се извършва преди ... (*), освен ако поради непредвидени събития не се налага да бъде извършено по-рано.

7. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 18 за коригиране на сумата, посочена в параграф 6, най-малко веднъж на всеки пет години, в съответствие с инфлацията в Съюза въз основа на промените в хармонизирания индекс на потребителските цени, публикуван от Комисията след предходната корекция.

Член 7

Определяне на подлежащата на изплащане сума

1. Гарантираният размер, посочен в член 6, параграф 1, се прилага по отношение на съвкупните депозити, направени в една и съща кредитна институция, независимо от броя на депозитите, валутата и местонахождението им в рамките на Съюза.

2. При изчисляването на гарантирания размер, предвиден в член 6, параграф 1, се взема предвид делът на всеки вложител в съвместна сметка.

При липса на специални разпоредби такава сметка се разделя поравно между вложителите.

Държавите членки могат да предвидят, че депозитите по сметка, върху която имат права две или повече лица като съдружници в търговско дружество или членове на сдружение или образование от подобен характер без правосубектност, могат да бъдат събрани и да бъдат разглеждани като направени от един-единствен вложител за целите на изчисляването на гарантирания размер, предвиден в член 6, параграф 1.

3. Когато вложителят няма изключително право върху сумите по сметка, лицето, което има изключително право, се ползва от гаранцията, при условие че това лице е било идентифицирано или може да бъде идентифицирано преди датата, на която съответен административен орган е направил констатация съгласно посоченото в член 2, параграф 1, буква з), подточка i) или на която съдебен орган е постановил решение по член 2, параграф 1, буква з), подточка ii). Ако има няколко лица с изключително право, при изчисляването на гарантирания размер, предвиден в член 6, параграф 1 се взема предвид делът на всяко от тях съгласно договореностите за управление на сумите.

4. Подлежащата на изплащане сума се изчислява към датата, на която съответен административен орган е направил констатация съгласно посоченото в член 2, параграф 1, буква з), подточка i) или на която съдебен орган е постановил решение съгласно посоченото в член 2, параграф 1, буква з), подточка ii). При изчисляването на подлежащата на изплащане сума не се вземат предвид задълженията на вложителя към кредитната институция.

5. Държавите членки могат да решат, че задълженията на вложителя към кредитната институция се вземат предвид при изчисляването на подлежащата на изплащане сума, когато падежът на тези задължения е настъпил на или преди датата, на която съответен административен орган е направил констатация съгласно посоченото в член 2, параграф 1, буква з), подточка i) или на която съдебен орган е постановил решение съгласно посоченото в член 2, параграф 1, буква з), подточка ii), доколкото прихващането е възможно съгласно нормативните или договорните условия, уреждащи договора между кредитната институция и вложителя.

Преди сключването на договора кредитната институция информира вложителите кога техните задължения към кредитната институция се вземат предвид при изчисляването на подлежащата на изплащане сума.

(*) Шест години след датата на влизане в сила на настоящата директива.

6. Държавите членки гарантират, че СГД могат по всяко време да поискат от кредитните институции да ги информират за общата сума на отговарящите на условията депозити на всеки вложител.

7. СГД изплаща лихвите по депозитите, които са натрупани, но с които не е била заверена сметката на вложителя към датата, на която съответен административен орган е направил констатация съгласно посоченото в член 2, параграф 1, буква з), подточка i) или на която съдебен орган е постановил решение съгласно посоченото в член 2, параграф 1, буква з), подточка ii). Гарантираният размер по член 6, параграф 1 не може да бъде надхвърлен.

8. Държавите членки могат да решат, че определени категории депозити, свързани с постигането на определени в националното право социални цели, за които трето лице е издало гаранция, отговаряща на правилата за държавна помощ, не се вземат предвид при определянето на съвкупните депозити на един и същ вложител в една и съща кредитна институция съгласно параграф 1 от настоящия член. В такива случаи гаранцията от страна на третото лице се ограничава до размера на гаранцията, предвиден в член 6, параграф 1.

9. Когато съгласно националното право на кредитните институции е разрешено да извършват дейност под различни търговски марки по смисъла на член 2 от Директива 2008/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, държавите членки правят необходимото вложителите да бъдат ясно информирани за това, че кредитната институция извършва дейност, като използва различни търговски марки, и че размерът на гаранцията на депозитите, предвиден в член 6, параграфи 1, 2 и 3 от настоящата директива, се прилага за всички депозити, които вложителят притежава в тази кредитна институция. Тази информация се включва в предназначенията за вложителя информация по член 16 от настоящата директива и приложение I към нея.

Член 8

Изплащане

1. СГД гарантират, че подлежащата на изплащане сума е достъпна не по-късно от седем работни дни от датата, на която съответен административен орган е направил констатацията съгласно посоченото по член 2, параграф 1, буква з), подточка i) или на която съдебен орган е постановил решение съгласно посоченото в член 2, параграф 1, буква з), подточка ii).

2. Държавите членки обаче могат, през преходен период до 31 декември 2023 г., да определят следните срокове за изплащане:

а) до 20 работни дни най-късно до 31 декември 2018 г;

б) до 15 работни дни от 1 януари 2019 г. до 31 декември 2020 г.;

в) до 10 работни дни от 1 януари 2021 г. до 31 декември 2023 г.;

3. Държавите членки могат да решат, че за депозитите по член 7, параграф 3 се прилага по-дълъг срок за изплащане, който не може да надхвърля три месеца от датата, на която съответен административен орган е направил констатацията съгласно посоченото в член 2, параграф 1, буква з), подточка i) или на която съдебен орган е постановил решение съгласно посоченото в член 2, параграф 1, буква з), подточка ii).

4. По време на преходния период до 31 декември 2023 г. и в случаите когато СГД не могат да осигурят подлежащата на изплащане сума в рамките на седем работни дни, те гарантират, че в рамките на пет работни дни след подаването на искане в този смисъл вложителите получават достъп до подходяща по размер сума от своите гарантирани депозити, за да покрият разходите си за издръжка.

СГД може да предоставят достъп до подходяща сума, както е посочено в първа алинея, само въз основа на данните, предоставени от СГД или от кредитната институция.

Подходящата сума, както е посочено в първа алинея, се приспада от подлежащата на изплащане сума съгласно член 7.

⁽¹⁾ Директива 2008/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно марките (ОВ L 299, 8.11.2008 г., стр. 25).

5. Изплащането на сумите по параграфи 1 и 4 може да бъде отложено в следните случаи:

- а) когато не е ясно дали дадено лице има право да получи плащането или когато депозитът е предмет на правен спор;
- б) когато депозитът е обект на ограничителни мерки, наложени от национални правителства или международни органи;
- в) чрез дерогация от параграф 9 от настоящия член, когато през последните 24 месеца не е осъществена транзакция, свързана с депозита (сметката е „спяща“);
- г) когато сумата, която трябва да бъде изплатена, се счита за част от временно високо салдо по смисъла на определението в член 6, параграф 2; или
- д) когато сумата, която трябва да бъде изплатена, се изплаща от СГД на приемащата държава членка в съответствие с член 14, параграф 2.

6. Подлежащата на изплащане сума се предоставя, без да е необходимо да се отправя искане към СГД. За тази цел кредитната институция предава цялата необходима информация за депозитите и вложителите веднага щом СГД поиска тази информация.

7. Кореспонденцията между СГД и вложителя се изготвя на:

- а) официалния език на институциите на Съюза, използван за кореспонденция с вложителя от кредитната институция, в която е открит гарантираният депозит, или
- б) официалния език или езици на държавата членка, в която е гарантираният депозит.

Ако дадена кредитна институция извършва пряко дейност в друга държава членка, без да е създавала клонове, информацията се представя на езика, който е бил избран от вложителя при откриването на сметката.

8. Независимо от срока, определен в параграф 1 от настоящия член, когато вложител или лице, имашо права или интереси във връзка със сумите по дадена сметка, е обвинен в нарушение, произтичащо от или свързано с изпиране на пари по смисъла на определението в член 1, параграф 2 от Директива 2005/60/ЕО, СГД може да спре всякакви плащания, свързани с въпросния вложител, до постановяването на съдебно решение.

9. Не се извършва изплащане на суми, когато през последните 24 месеца не е осъществена транзакция във връзка с депозита и стойността на депозита е по-ниска от административните разходи, които биха възникнали за СГД при извършване на изплащането.

Член 9

Искове срещу СГД

1. Държавите членки гарантират, че правата на обезщетение на вложителя могат да бъдат предмет на иск срещу СГД.

2. Без да се засягат правата, които може да има съгласно националното право, СГД, която извършва плащания по гарантирани депозити в национален план, има право на суброгация в правата на вложителите при производство по ликвидация или оздравяване до размер, равен на техните плащания към вложителите. Когато СГД извършва плащане в условията на производство по реструктуриране, включващи прилагането на инструменти за реструктуриране или упражняването на правомощия за реструктуриране в съответствие с член 11, СГД има право на вземане срещу съответната кредитна институция в размер, равен на нейните плащания. Това вземане е от същия ред като гарантираните депозити съгласно националното право, уреждащо общото производство по несъстоятелност, съгласно предвиденото в Директива 2014/.../ЕС (*).

3. Държавите членки могат да ограничат срока, в който вложителите, чиито депозити не са изплатени или признати от СГД в сроковете, определени в член 8, параграфи 1 и 3, имат право да поискат изплащането на депозитите си.

(*) Документ 2012/0150 (COD).

Член 10

Финансиране на СГД

1. Държавите членки гарантират, че СГД разполагат с подходящи системи за определяне на потенциалните си задължения. Наличните финансови средства на СГД трябва да бъдат пропорционални на тези задължения.

СГД набират наличните финансови средства с вноски, които членовете им трябва да плащат най-малко веднъж годишно. Това не изключва получаването на допълнително финансиране от други източници.

2. Държавите членки гарантират, че до ... (*), наличните финансови средства на СГД достигат най-малко целево равнище от 0,8 % от общата сума на гарантираните депозити на членовете им.

Когато финансовият капацитет спадне под целевото равнище, плащането на вноските се възобновява, най-малко докато целевото равнище бъде достигнато отново.

Когато след като целевото равнище е било достигнато за първи път, наличните финансови средства са били намалени до по-малко от две трети от целевото равнище, редовната вноска се определя на ниво, позволяващо целевото равнище да бъде достигнато в рамките на шест години.

Редовната вноска трябва да е съобразена с етапа на бизнес цикъла и възможното въздействие на процикличните вноски при определяне на годишните вноски съгласно настоящия член.

Държавите членки могат да удължат първоначалния срок по първа алинея с до четири години, ако СГД е изплатила сума в общ размер над 0,8 % от гарантираните депозити.

3. Наличните финансови средства, които се вземат предвид за постигането на целевото равнище, могат да включват ангажименти за плащане. Общият дял на ангажиментите за плащане не може да надвишава 30 % от общата сума на наличните финансови средства, набрани в съответствие с настоящия член.

За да гарантира последователното прилагане на настоящата директива, ЕБО издава насоки относно ангажиментите за плащане.

4. Независимо от параграф 1 от настоящия член, дадена държава членка може, за целите на изпълнението на задълженията си по посочената разпоредба, да набира наличните финансови средства чрез задължителните вноски, плащани от кредитни институции на действащи схеми за задължителни вноски, създадени от държава членка на нейна територия с цел покриването на разходите, свързани със системния риск, неплатежоспособността и реструктурирането на институциите.

СГД имат право на сума, равна на сумата от тези вноски до размера на целевото равнище, определено в параграф 2 от настоящия член, която държавата членка предоставя незабавно на тези СГД при поискване, за да бъде използвана само за целите, предвидени в член 11.

СГД имат право на тази сума само ако компетентният орган счита, че СГД не са в състояние да наберат извънредни вноски от членовете си. СГД трябва да възстановят сумата чрез вноски от своите членове в съответствие с член 10, параграфи 1 и 2.

5. За постигането на целевото равнище не се вземат предвид вноски, направени във фонда за реструктуриране по дял VII от Директива 2014/.../ЕС (**), включително налични финансови средства, които се вземат предвид с оглед на постигане на целевото равнище на фонда за реструктуриране съгласно член 93, параграф 1 от Директива 2014/.../ЕС (**).

6. Чрез дерогация от параграф 2, ако това е обосновано и ако са получили одобрението на Комисията, държавите членки могат да допуснат минимално целево равнище, което е под предвиденото в параграф 2, при условие че са изпълнени следните условия:

(*) Десет години след влизането в сила на настоящата директива.

(**) Документ 2012/0150 (COD).

- а) намалението се основава на допускането, че е малко вероятно значителен дял от наличните финансови средства да бъде използван за защита на вложители с гарантирани депозити, различни от предвидените в член 11, параграфи 2 и 6; и
- б) банковият сектор, в който извършват дейност кредитните институции, участващи в СГД, се характеризира с висока концентрация на голямо количество активи, държани от малък брой кредитни институции или банкови групи, които подлежат на надзор на консолидирана основа и за които в случай на неплатежоспособност е вероятно, предвид размера им, да се проведе процедура за реструктуриране.

Намаленото целево равнище не може да бъде по-ниско от 0,5 % от гарантираните депозити.

7. Наличните финансови средства на СГД се инвестират нискорисково и достатъчно диверсифицирано.

8. Ако наличните финансови средства на дадена СГД са недостатъчни за изплащане на гарантираните суми на вложителите, когато депозитите станат неналични, членовете ѝ плащат извънредни вноски в размер до 0,5 % от своите гарантирани депозити за една календарна година. СГД могат да изискват по-големи вноски при извънредни обстоятелства и с изричното съгласие на компетентния орган.

Компетентният орган може да отложи изцяло или частично изпълнението на задължението на дадена кредитна институция за изплащане на вноски, предвидено в първа алинея, ако вноските биха застрашили нейната ликвидност или платежоспособност.

Такова отлагане не се допуска за срок над шест месеца, но може да бъде подновявано по искане на кредитната институция.

Вноските, чието плащане е отложено съгласно втора и трета алинея, се внасят, когато плащането им вече не застрашава ликвидността и платежоспособността на кредитната институция.

9. Държавите членки гарантират, че СГД разполагат с подходящи алтернативни механизми за финансиране, които им позволяват да получат краткосрочно финансиране за погасяване на вземанията към тях.

10. До 31 март всяка година всяка държава членка информира ЕБО за общия размер на гарантираните депозити в тази държава членка, както и за размера на наличните финансови средства на своите СГД към 31 декември на предходната година.

Член 11

Използване на финансовите средства

1. Финансовите средства по член 10 се използват преди всичко за изплащане на гарантираните суми на вложителите съгласно настоящата директива.

2. Финансовите средства на СГД се използват за финансиране на реструктурирането на кредитни институции в съответствие с член 99 от Директива .../.../ЕС (*). Органът по реструктуриране определя размера на сумата, за която е задължена СГД, след като се консултира със СГД.

3. Държавите членки могат да разрешат на СГД да използва наличните финансови средства за алтернативни мерки с цел предотвратяване на неплатежоспособността на дадена кредитна институция, в случай че са изпълнени следните условия:

- а) органът по реструктуриране не е предприел действия за реструктуриране съгласно член 27 от Директива 2014/.../ЕС (*);
- б) СГД разполага с подходящи системи и процедури за подбор и прилагане на алтернативни мерки и за наблюдение на свързаните рискове;
- в) разходите за мерките не надвишават разходите за изпълнение на законово или договорно установения мандат на СГД;

(*) Документ 2012/0150 (COD).

- г) използването на алтернативни мерки от СГД е обвързано с изисквания към подпомаганата кредитна институция, които включват най-малко засилено наблюдение на риска и по-големи права за извършване на проверка от страна на СГД;
- д) използването на алтернативни мерки от СГД е свързано със задължения на подпомаганата кредитна институция с цел осигуряване на достъп до гарантираните депозити;
- е) възможността на участващите кредитни институции да плащат извънредните вноски съгласно параграф 5 от настоящия член е потвърдена в оценката на компетентния орган.

СГД се консултира с органа по реструктуриране и с компетентния орган относно мерките и условията, наложени на кредитната институция.

4. Не се прилагат алтернативни мерки по параграф 3 от настоящия член, когато компетентния орган, след като се е консултирал с органа по реструктуриране, счита, че са изпълнени условията за започване на реструктуриране, предвидени в член 27, параграф 1 от Директива 2014/.../ЕС (*).

5. Ако наличните финансови средства се използват в съответствие с параграф 3 от настоящия член, участващите кредитни институции незабавно предоставят на СГД средства, използвани за алтернативни мерки, при необходимост под формата на извънредни вноски, в следните случаи, когато:

- а) възникне необходимост от изплащане на гарантирани суми по депозити на вложителите и наличните финансови средства на СГД възлизат на по-малко от две трети от целевото равнище;
- б) наличните финансови средства са под 25 % от целевото равнище.

6. Държавите членки могат да решат, че наличните финансови средства могат да се използват и за финансиране на мерки за запазване на достъпа на вложителите до гарантираните депозити, включително прехвърляне на активи и задължения и прехвърляне на депозитни портфейли, в рамките на национално производство по несъстоятелност, при условие че разходите, поети от СГД, не надвишават нетната сума за обезщетяването на вложителите с гарантирани депозити в съответната кредитна институция.

Член 12

Заемане на средства между СГД

1. Държавите членки могат да разрешават на СГД да отпускат заеми на други СГД в рамките на Съюза на доброволна основа, ако са спазени посочените по-долу условия:

- а) СГД заемополучател не е в състояние да изпълни задълженията си по член 9, параграф 1 поради липса на налични финансови средства съгласно член 10;
- б) СГД заемополучател е използвала възможността за извънредни вноски по член 10, параграф 7;
- в) СГД заемополучател поема правно задължение да използва заетите средства за погасяване на вземанията по член 9, параграф 1;
- г) СГД заемополучател понастоящем няма задължение за погасяване на заем от друга СГД съгласно настоящия член;
- д) СГД заемополучател посочва сумата, която иска да заеме;
- е) общият размер на заема не може да надхвърля 0,5 % от гарантираните депозити на СГД заемополучател;
- ж) СГД заемополучател незабавно уведомява ЕБО, като посочва защо са изпълнени условията по настоящия параграф и сумата, която иска да заеме.

(*) Документ 2012/0150 (COD).

2. По отношение на заема се прилагат следните условия:
- а) СГД заемополучател трябва да изплати заема в срок от пет години. Изплащането може да се извършва на годишни вноски. Лихва се дължи само към момента на изплащането;
 - б) лихвеният процент трябва да е най-малко равен на лихвения процент по пределното кредитно улеснение на Европейската централна банка през кредитния период;
 - в) СГД заемодател трябва да уведоми ЕБО за първоначалния лихвен процент, както и за срока на заема.
3. Държавите членки гарантират, че събираните от СГД заемополучател вноски са достатъчни, за да може тя възможно най-бързо да изплати получения заем и отново да достигне целевото равнище.

Член 13

Изчисляване на вноските в СГД

1. Вноските в СГД, посочени в член 10, се основават на размера на гарантираните депозити и на степента на риска, поет от съответния член.

Държавите членки могат да предвидят по-малки вноски за нискорисковите сектори, които се уреждат от националното право.

Държавите членки могат да решат членовете на институционална защитна схема да плащат по-ниски вноски в СГД.

Държавите членки могат да разрешат за централния орган и всички кредитни институции, които са дълготрайно свързани с този централен орган съгласно член 10, параграф 1 от Регламент (ЕС) 575/2013, да се прилага като цяло рисковото тегло, определено за този централен орган и институциите, които са свързани с него, на консолидирана основа.

Държавите членки могат да решат кредитните институции да плащат минимална вноска независимо от размера на техните гарантирани депозити.

2. СГД могат да използват собствени основани на риска методи за определяне и изчисляване на основаните на риска вноски на техните членове. Изчисляването на вноските се извършва пропорционално на риска на членовете и при него се отразяват по подходящ начин рисковите профили на различните бизнес модели. Тези методи може също така да вземат предвид активите по баланса и рискови показатели като капиталова адекватност, качество и ликвидност на активите.

Всеки метод се одобрява от компетентния орган в сътрудничество с определения орган. ЕБО се уведомява за одобрените методи.

3. С цел осигуряване на последователно прилагане на настоящата директива до ... (*) ЕБО издава в съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 насоки за определяне на методите за изчисляване на вноските в СГД в съответствие с параграфи 1 и 2 от настоящия член.

Това включва по-специално формула за изчисление, конкретни показатели, категории риск за членовете, прагове за рисковите тегла, установени за конкретните категории риск, и други необходими елементи.

До ... (**), а впоследствие —най-малко на всеки пет години, ЕБО извършва преглед на насоките относно прилаганите от СГД основани на риска методи или алтернативни, основани на вътрешния риск методи.

Член 14

Сътрудничество в рамките на Съюза

1. СГД обхващат вложителите в клонове, създадени в други държави членки от кредитни институции, които са членове на съответните СГД.

(*) Една година след датата на влизане в сила на настоящата директива.

(**) Три години след датата на влизане в сила на настоящата директива.

2. Гарантираните суми на вложителите в клонове, създадени от кредитни институции в други държави членки, се изплащат от СГД на приемащата държава членка от името на СГД на държавата членка по произход. СГД на приемащата държава членка изплащат сумите в съответствие с указанията на СГД на държавата членка по произход. СГД на приемащата държава членка не носи отговорност за действия, извършени в съответствие с указанията на СГД на държавата членка по произход. СГД на държавата членка по произход предоставя необходимото финансиране преди изплащането на сумите и възстановява на СГД на приемащата държава членка всички направени разходи.

СГД на приемащата държава членка информира заинтересованите вложители от името на СГД на държавата членка по произход и има право да получава кореспонденцията от съответните вложители от името на СГД на държавата членка по произход.

3. Ако дадена кредитна институция прекрати членството си в дадена СГД и се присъедини към друга СГД, вноските, платени през дванадесетте месеца преди прекратяването на членството, с изключение на извънредните вноски съгласно член 10, параграф 7, се прехвърлят на другата СГД. Това не важи, ако кредитната институция е била изключена от СГД съгласно член 4, параграф 4.

Ако някои от дейностите на кредитна институция са прехвърлени в друга държава членка и това води до преминаването им към друга СГД, вноските на тази кредитна институция, платени през дванадесетте месеца преди прехвърлянето, с изключение на извънредните вноски в съответствие с член 10, параграф 7, се прехвърлят на другата СГД пропорционално на размера на прехвърлените гарантирани депозити.

4. Държавите членки гарантират, че СГД в държавата членка по произход обменят със СГД в приемащите държави членки информацията, предвидена в член 4, параграф 7 или в член 4, параграфи 8 и 10. В този случай се прилагат ограниченията, установени в посочения член.

Ако дадена кредитна институция възнамерява да премине от една СГД към друга в съответствие с настоящата директива, тя трябва да изпрати предизвестие за намерението си най-малко шест месеца преди това. През този срок кредитната институция продължава да бъде задължена да плаща вноски в своята първоначална СГД в съответствие с член 10 по отношение както на предварителното, така и на последващото финансиране.

5. За да се улесни ефективното сътрудничество между СГД, по-специално във връзка с настоящия член и член 12, СГД или — когато това е целесъобразно — определените органи трябва да имат писмени споразумения за сътрудничество. В тези споразумения се отразяват изискванията, предвидени в член 4, параграф 8.

Определеният орган уведомява ЕБО за наличието и съдържанието на такива споразумения, като ЕБО може да изготвя становища в съответствие с член 34 от Регламент (ЕС) № 1093/2010. Ако определените органи или СГД не могат да постигнат споразумение или ако между тях има спор относно тълкуването на такова споразумение, всяка страна може да отнесе въпроса до ЕБО съгласно член 19 от Регламент (ЕС) № 1093/2010 и ЕБО предприема действия в съответствие с посочения член.

Липсата на такива споразумения не засяга вземанията на вложителите по член 9, параграф 1 или на кредитните институции по параграф 2 от настоящия член.

6. Държавите членки гарантират въвеждането на подходящи процедури, които позволяват на СГД да обменят информация и да общуват ефективно с други СГД, участващите в тях кредитни институции и съответните компетентни и определени органи, както в рамките на тяхната собствена юрисдикция, така и с други агенции в презграничен план, когато е целесъобразно.

7. ЕБО и компетентните и определените органи сътрудничат помежду си и упражняват своите правомощия в съответствие с разпоредбите на настоящата директива и на Регламент (ЕС) № 1093/2010.

Държавите членки уведомяват Комисията и ЕБО за определения от тях орган до... (*).

8. ЕБО си сътрудничи с Европейския съвет за системен риск (ЕССР), създаден с Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁾, по въпросите на анализа на системния риск във връзка със СГД.

(*) Дванадесет месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива.

(1) Регламент (ЕС) № 1092/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за пруденциалния надзор върху финансовата система на Европейския съюз на макроравнище и за създаване на Европейски съвет за системен риск (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 1).

Член 15

Клонове на кредитни институции в трети държави

1. Държавите членки проверяват дали клоновете, създадени на тяхна територия от кредитна институция, чието главно управление се намира извън Съюза, имат защита, равностойна на предвидената в настоящата директива.

Ако защитата не е равностойна, при спазване на член 47, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС, държавите членки могат да предвидят, че клоновете, създадени от кредитна институция, чието главно управление се намира извън Съюза, трябва да се присъединят към СГД, извършващи дейност в рамките на техните територии.

При извършване на проверката, предвидена в първа алинея от настоящия член, държавите членки проверяват най-малко дали на вложителите се предоставят същите размер на гаранцията и обхват на защитата като предвидените в настоящата директива.

2. Всеки клон, създаден от кредитна институция, чието главно управление се намира извън Съюза и която не членува в СГД, извършваща дейност в държава членка, предоставя цялата необходима информация във връзка с правилата относно гаранцията за депозитите на съществуващи и потенциални вложители в този клон.

3. Информацията, посочена в параграф 2, трябва да бъде ясна и разбираема и да се предостави на езика, избран по взаимно съгласие между вложителя и кредитната институция при откриването на сметката, или на официалния език или езици на държавата членка, в която е създаден клонът, в предвидената в националното право форма.

Член 16

Предоставяне на информация на вложителите

1. Държавите членки гарантират, че кредитните институции предоставят на съществуващите и потенциалните вложители информацията, необходима за определяне на СГД в Съюза, чиито членове са институцията и клоновете ѝ. Държавите членки гарантират, че кредитните институции информират съществуващите и потенциалните вложители за приложимите изключения от защитата на СГД.

2. Информацията, посочена в параграф 1 трябва да се предостави на вложителите, преди да встъпят в договор за откриване на депозит. Те потвърждават, че са получили информацията. За целта се използва образецът в приложение I.

3. Потвърждението, че депозитите са отговарящи на условията депозити, се предоставя на вложителите с техните извлечения от сметка, включващи препратка към информационния бюлетин по приложение I. В информационния бюлетин се посочва и уебсайтът на съответната СГД. Информационният бюлетин по приложение I се предоставя на вложителите най-малко ежегодно.

Уебсайтът на СГД трябва да съдържа необходимата за вложителите информация, по-специално информация за разпоредбите относно процеса и условията на гарантиране на депозитите съгласно предвиденото в настоящата директива.

4. Информацията, посочена в параграф 1, се предоставя в предвидената в националното право форма, на езика, избран по взаимно съгласие между вложителя и кредитната институция при откриването на сметката, или на официалния език или езици на държавата членка, в която е създаден клонът.

5. Държавите членки ограничават използването за рекламни цели на информацията, посочена в параграфи 1, 2 и 3, до фактическо посочване на СГД, осигуряваща гаранция за продукта, до който се отнася рекламата, и до допълнителната информация, изисквана съгласно националното право.

Тази информация може да включва и фактическо описание на функционирането на СГД, но не може да съдържа изявление за неограничен размер на гаранцията на депозитите.

6. При сливане, преобразуване на дъщерни предприятия в клонове или подобни действия, вложителите се уведомяват най-малко един месец преди съответното действие да произведе правни последици, освен ако компетентният орган не допусне по-кратък срок от съображения за запазване на търговската тайна или финансовата стабилност.

На вложителите се предоставя тримесечен срок, който започва да тече от уведомяването за сливане или преобразуване или друго подобно действие, за да имат възможност, без да дължат неустойки, да изтеглят или прехвърлят в друга кредитна институция своите отговарящи на условията депозити, включително пълния размер на натрупаните лихви и ползи, доколкото към момента на действието този размер надхвърля размера на гаранцията съгласно член 6.

7. Държавите членки гарантират, че ако кредитна институция се оттегли или бъде изключена от СГД, кредитната институция уведомява вложителите си за своето оттегляне или изключване в срок от един месец.

8. Ако вложител използва интернет банкиране информацията, която трябва да бъде оповестена съгласно настоящата директива, може да бъде предоставена по електронен път. По искане на вложителя информацията се предоставя на хартиен носител.

Член 17

Списък на лицензираните кредитни институции

1. Държавите членки гарантират, че при уведомяване на ЕБО за лицензите в съответствие с член 20, параграф 1 от Директива 2013/36/ЕС, компетентните органи посочват в коя СГД членува всяка кредитна институция.

2. При публикуването и актуализирането на списъка на лицензираните кредитни институции в съответствие с член 20, параграф 2 от Директива 2013/36/ЕС, ЕБО посочва в коя СГД членува всяка кредитна институция.

Член 18

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 6, параграф 7, се предоставя на Комисията за неопределен срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 6, параграф 7, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 6, параграф 7, влиза в сила само ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с три месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 19

Преходни разпоредби

1. Когато определени депозити или категории депозити или други инструменти вече не са гарантирани изцяло или частично от СГД вследствие на транспонирането на настоящата директива или на Директива 2009/14/ЕО в националното право, държавите членки могат да разрешат депозити и други инструменти, които имат първоначален падеж да бъдат гарантирани до първоначалния им падеж, ако са били платени или емитирани преди ... (*).

2. Държавите членки гарантират, че на вложителите се предоставя информация за депозитите или категориите депозити или други инструменти, които не се гарантират от СГД, считано от ... (**).

3. До първоначалното достигане на целевото равнище държавите членки могат да прилагат по отношение на наличните финансови средства праговете, предвидени в член 11, параграф 5.

(*) Дата на влизане в сила на настоящата директива.

(**) Дванадесет месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива.

4. Чрез дерогация от член 6, параграф 1 държавите членки, които към 1 януари 2008 г. са предвидили размер на гаранцията между 100 000 и 300 000 EUR, могат да продължат да прилагат този по-висок размер на гаранцията до 31 декември 2018 г. В този случай целевото равнище и вноските на кредитните институции се коригират съответно.

5. До ... (*) Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад, а при необходимост и законодателно предложение, относно начина, по който СГД, които извършват дейност в Съюза, могат да си сътрудничат чрез европейска схема за предотвратяване на рискове, възникващи в резултат от презграничните дейности, и да защитават депозитите от такива рискове.

6. До ... (**) Комисията, подпомагана от ЕБО, представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за напредъка в изпълнението на настоящата директива. В посочения доклад следва да се разгледат по-специално следните въпроси:

- а) целевото равнище въз основа на гарантираните депозити с оценка на целесъобразността на определения процент, като се отчитат случаите на неплатежоспособност на кредитни институции в Съюза в миналото;
- б) въздействието на алтернативни мерки, използвани в съответствие с член 11, параграф 3 за защита на вложителите, и съгласуваността им с обичайните производства по ликвидация в банковия сектор;
- в) въздействието върху многообразието на банковите модели;
- г) дали е достатъчен текущият размер на гаранцията на депозитите на вложителите; и
- д) дали въпросите, посочени в настоящата алинея, са решени по начин, който запазва защитата на вложителите.

До ... (**) ЕБО докладва на Комисията относно моделите за изчисляване и тяхното значение за търговския риск за членовете. В доклада ЕБО отчита надлежно рисковите профили на различните бизнес модели.

Член 20

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за да се съобразят с членове 1 — 4, член 5, параграф 1, букви г) — к) и параграфи 2 и 3, член 6 параграфи 2—7, член 7, параграфи 3—9, член 8, параграфи 1, 2, 3, 5, 6 и 7 и 9, член 9, параграфи 2 и 3, членове 10 — 16, 18 и 19 и приложение I, до ... (***). Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези мерки.

Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за да се съобразят с член 8, параграф 4, до 31 май 2016 г.

Ако след задълбочено проучване съответните органи установят, че падена СГД не може да изпълни условията на член 13 до ... (***), съответните закони, подзаконови и административни разпоредби се въвеждат в сила до 31 май 2016 г.

Когато държавите членки приемат посочените мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Те включват също така уточнение, че позоваванията в съществуващи закони, подзаконови и административни разпоредби на директивите, отменени с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Начинът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки.

2. Държавите членки съобщават на Комисията текстовете на основните разпоредби от националното право, които приемат в областта, уредена с настоящата директива.

(*) Пет години след датата на влизане в сила на настоящата директива.

(**) Пет години след влизането в сила на настоящата директива

(***) Дванадесет месеца след влизането в сила на настоящата директива.

Член 21**Отмяна**

Директива 94/19/ЕО, изменена с директивите, посочени в приложение II, се отменя, считано от (*), без да се засягат задълженията на държавите членки относно сроковете за транспониране в националното право и началните дати на прилагане на директивата, посочени в приложение II.

Позоваванията на отменените директиви се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение III.

Член 22**Влизане в сила**

Настоящата директива влиза в сила на двадесетия ден след публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 5, параграф 1, букви а), б) и в), член 6, параграф 1, член 7, параграфи 1, 2 и 3, член 8, параграф 8, член 9, параграф 1 и член 17 се прилагат, считано от ... (*).

Член 23**Адресати**

Адресати на настоящата директива са държавите членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент
Председател

...

За Съвета
Председател

...

(*) Дванадесет месеца след датата на влизане в сила на настоящата директива + 1 ден.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБРАЗЕЦ НА ИНФОРМАЦИОННИЯ БЮЛЕТЕН ЗА ВЛОЖИТЕЛИТЕ

Основна информация относно защитата на депозитите

Депозити в (да се въведе наименованието на кредитната институция) се защитават чрез:	[да се въведе наименованието на съответната СГД] ⁽¹⁾
Гарантиран размер:	100 000 EUR на вложител на кредитна институция ⁽²⁾ [да се замени със съответния размер, когато валутата е различна от евро] [ако е приложимо:] Следните търговски марки се използват от вашата кредитна институция [да се въведат всички търговски марки, които се използват с един лиценз]
Ако притежавате повече депозити в една кредитна институция:	Всички ваши депозити в същата кредитна институция се „сумират“ и за общата сума се прилага гарантираният размер от 100 000 EUR [да се замени със съответния размер, ако валутата е различна от евро] ⁽²⁾
Ако притежавате съвместна сметка заедно с друго лице (лица):	Гарантираният размер от 100 000 EUR [да се замени със съответния размер, ако валутата е различна от евро] се прилага за всеки отделен вложител ⁽³⁾
Срок за изплащане на гарантирани суми в случай на неплатежоспособност на кредитната институция:	7 работни дни ⁽⁴⁾ [да се замени с друг срок, ако е приложимо]
Парична единица, използвана при изплащане на гарантирани суми:	евро [да се замени с друга парична единица, когато е приложимо]
За контакт:	[да се въведат данните за контакт на съответната СГД (адрес, телефон, адрес на електронна поща и др.)]
За повече информация:	[да се въведе уебсайта на съответната СГД]
Потвърждение за получаване от страна на вложителя:	

Допълнителна информация (всичко или част от посоченото по-долу)

⁽¹⁾ Схема, която носи отговорност за защитата на Вашия депозит

[Само ако е приложимо:] Вашият депозит е гарантиран от схема на договорна основа, която е официално призната за схема за гарантиране на депозитите. В случай на неплатежоспособност на Вашата кредитна институция, Вашите депозити ще Ви бъдат изплатени в размер до 100 000 EUR [да се замени със съответния размер, когато паричната единица е различна от евро].

[Само ако е приложимо:] Вашата кредитна институция е част от институционална защитна схема, официално призната за схема за гарантиране на депозитите. Това означава, че всички институции, които членуват в тази схема, взаимно се подпомагат, за да избегнат неплатежоспособност. В случай на неплатежоспособност Вашите депозити ще Ви бъдат изплатени в размер до 100 000 EUR [да се замени със съответната сума, ако паричната единица е различна от евро].

[Само ако е приложимо:] Вашият депозит е гарантиран от законово установена схема за гарантиране на депозитите и от схема за гарантиране на депозитите на договорна основа. В случай на неплатежоспособност на Вашата кредитна институция Вашите депозити ще Ви бъдат изплатени в размер до 100 000 EUR [да се замени със съответния размер, когато паричната единица е различна от евро].

[Само ако е приложимо:] Вашият депозит е гарантиран от законово установена схема за гарантиране на депозитите. Освен това Вашата кредитна институция е част от институционална защитна схема, в която всички членове взаимно се подпомагат, за да избегнат неплатежоспособност. В случай на неплатежоспособност Вашите депозити ще Ви бъдат изплатени в размер до 100 000 EUR [да се замени със съответната сума, ако паричната единица е различна от евро] от схемата за гарантиране на депозити.

⁽²⁾ Общ гарантиран размер

Ако даден депозит е неналичен, тъй като кредитна институция не е в състояние да посрещне финансовите си задължения, схемата за гарантиране на депозитите изплаща депозитите на вложителите. Максималният размер, който може да бъде изплатен, е 100 000 EUR [да се замени със съответната сума, ако паричната единица е различна от евро] на кредитна институция. Това означава, че всички депозити в една кредитна институция се сумират, за да се определи размерът на гаранцията. Например, ако един вложител има спестовна сметка, по която има 90 000 EUR, и разплащателна сметка, по която има 20 000 EUR, на този вложител ще бъдат изплатени само 100 000 EUR.

[Само ако е приложимо:] Този метод се прилага и ако кредитната институция извършва дейност, като използва различни търговски марки. [Да се въведе наименование на кредитната институция, в която се държи сметката] извършва дейност, като използва и следните търговски марки [да се посочат всички други търговски марки на същата кредитна институция]. Това означава, че всички депозити в кредитната институция, използваща една или повече търговски марки, като цяло са гарантирани до 100 000 EUR.

⁽³⁾ Гарантиран размер по съвместните сметки

При съвместни сметки ограничението от 100 000 EUR важи за всеки вложител поотделно.

[Само ако е приложимо:] Въпреки това депозитите по сметка, върху която права имат две или повече лица като съдружници в търговско дружество или членове на сдружение или образувание от подобен характер без правосубектност, се сумират и се приемат за направени от един вложител за целите на изчисляването на гарантирания размер от 100 000 EUR [да се замени със съответната сума, ако паричната единица е различна от евро].

В някои случаи [да се въведат случаи, уредени в националното право] депозитите са защитени в размер над 100 000 EUR [да се замени със съответния размер, ако паричната единица е различна от евро]. Повече информация можете да получите на [да се посочи уебсайтът на съответната СГД].

(⁴) Изплащане на гарантирани суми

Задължената схема за гарантиране на депозитите е [посочва се наименование и адрес, телефон, адрес на електронна поща и уебсайт]. Тази схема ще започне изплащане на депозитите Ви (в размер до 100 000 EUR [да се замени със съответната сума, ако паричната единица е различна от евро]) в срок най-късно до [да се въведе срокът за изплащане съгласно изискванията на националното право], а след [31 декември 2023 г.] в срок от [7 работни дни].

[Да се добави информация относно изплащане в извънредни случаи/междинно изплащане, ако сумата, която трябва да се изплати, не е налична в срок от 7 работни дни.]

Ако не са Ви изплатили гарантираните суми по депозитите в посочения срок, следва да се свържете с представителите на схемата за гарантиране на депозитите, тъй като правото да се подаде искане за изплащане може да се прекрати след изтичането на определен срок. Повече информация можете да получите на [да се посочи уебсайтът на задължената СГД].

Друга важна информация

По принцип всички вложители, независимо дали са физически лица или предприятия, са защитени чрез схемите за гарантиране на депозитите. Изключенията за определени депозити са посочени на уебсайта на задължената схема за гарантиране на депозитите. При поискване, Вашата кредитна институция ще Ви информира дали определени продукти са гарантирани или не. Ако депозитите са гарантирани, кредитната институция потвърждава това и на извлеченията от съответната сметка.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ЧАСТ А

Отменени директиви и техните последващи изменения (посочени в член 21)

Директива 94/19/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 1994 г. относно схемите за гарантиране на депозити

Директива 2009/14/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2009 г. за изменение на Директива 94/19/ЕО относно схемите за гарантиране на депозити по отношение на гарантирания размер и срока за изплащане

ЧАСТ Б

Крайни срокове за транспониране (посочени в член 21)

Директива	Краен срок за транспониране
94/19/ЕО	1.7.1995 г.
2009/14/ЕО	30.6.2009 г.
2009/14/ЕО (член 1, точка 3, подточка i), втора алинея, член 7, параграфи 1а и 3 и член 10, параграф 1 от Директива 94/19/ЕО, изменена с Директива 2009/14/ЕО)	31.12.2010 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТИЕТО

Директива 94/19/ЕО	Директива 2009/14/ЕО	Настоящата директива
—	—	Член 1
Член 1, параграф 1	Член 1, параграф 1	Член 2, параграф 1, буква а) Член 2, параграф 1, буква в) Член 2, параграф 1, буква г) Член 2, параграф 1, буква ж) Член 2, параграф 1, буква з) Член 2, параграф 1, буква и) Член 2, параграф 1, буква й) Член 2, параграф 1, букви к) — с) Член 2, параграф 2 Член 2, параграф 3 Член 2, параграф 4 Член 3 Член 4, параграф 1 Член 4, параграф 2 Член 4, параграф 3 Член 4, параграф 4 Член 4, параграф 5 Член 4, параграфи 6 — 8 Член 4, параграф 9 Член 4, параграфи 10 — 11 Член 5, параграф 1, букви а) — в) Член 5, параграф 1, буква г) Член 5, параграф 1, буква д) Член 5, параграф 1, буква е) Член 5, параграф 1, буква ж) Член 5, параграф 1, буква з) Член 5, параграф 1, буква и) Член 5, параграф 1, буква й) Член 5, параграф 1, буква к)
Член 1, параграф 2		
Член 1, параграф 3		
Член 1, параграф 4		
Член 1, параграф 5		
Член 1, параграф 1,		
Член 3, параграф 1		
Член 3, параграф 2		
Член 3, параграф 3		
Член 5		
Член 2		
Член 7, параграф 2, приложение I, точка 1		
Член 7, параграф 2, приложение I, точка 10		
Член 7, параграф 2, приложение I, точка 2		
Член 7, параграф 2, приложение I, точка 5		
Член 7, параграф 2, приложение I, точка 6		
Член 7, параграф 2, приложение I, точки 3 и 4		
Член 7, параграф 2, приложение I, точка 12		

Директива 94/19/ЕО	Директива 2009/14/ЕО	Настоящата директива
Член 7, параграф 1	Член 1, параграф 3, буква а) Член 1, параграф 3, буква а)	Член 6, параграф 1 Член 6, параграфи 2 и 3 Член 6, параграф 4 Член 6, параграф 5
Член 7, параграф 5	Член 1, параграф 3, буква г)	Член 6, параграф 6 Член 6, параграф 7
Член 8		Член 7, параграфи 1 — 3 Член 7, параграфи 4 — 9
Член 10, параграф 1	Член 1, параграф 6, буква а)	Член 8, параграф 1 Член 8 параграф 2 — 6
Член 10, параграф 4		Член 8, параграф 7
Член 10, параграф 5		Член 8, параграф 8 Член 8, параграф 9
Член 7, параграф 6		Член 9, параграф 1
Член 11		Член 9, параграф 2 Член 9, параграф 3 Член 10 — 13
Член 4, параграф 1		Член 14, параграф 1 Член 14, параграфи 2 — 8
Член 6		Член 15
Член 9, параграф 1	Член 1, параграф 5	Член 16, параграфи 1 — 3
Член 9, параграф 2		Член 16, параграф 4 Член 16, параграф 5
Член 13	Член 1, параграф 4	Член 17 Член 18

ИЗЛОЖЕНИЕ НА МОТИВИТЕ НА СЪВЕТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Комисията представи предложението си на 12 юли 2010 г.

Европейският парламент прие позицията си на първо четене на пленарното си заседание от 16 февруари 2012 г.

Работна група „Финансови услуги“ разгледа предложената директива на двадесет и пет заседания по време на различни председателства. С цел да се осигури съгласуваност на промените, внесени с директивата за възстановяване и реструктуриране на банките (ДВПБ) и с разглежданата директива (ДСГД), беше договорено да се изчакат резултатите от преговорите по ДВПБ.

През декември 2013 г. бяха намерени окончателни компромисни решения с Европейския парламент както по ДВПБ, така и по ДСГД, което даде възможност за приключване на преговорите по двете досиета. По време на тристранната среща от 17 декември 2013 г. беше постигнато предварително споразумение между двата законодателни органа, с оглед на постигането на бързо споразумение на второ четене.

На 9 януари 2014 г. комисията по икономически и парични въпроси на Европейския парламент одобри резултатите от тристранните преговори. На 10 януари 2014 г. председателят на тази комисия изпрати писмо до председателството, в което се посочва, че ако Съветът предаде официално на Парламента своята позиция във вида, в който е представена в приложението към това писмо, председателят ще препоръча на пленарното заседание позицията на Съвета да бъде приета без изменения.

На 18 февруари 2014 г. Съветът постигна политическо споразумение по преработения текст.

Като взе предвид посоченото по-горе споразумение и след финализиране на текста от юрист-лингвистите, Съветът прие позицията си на първо четене на 3 март 2014 г. в съответствие с обикновената законодателна процедура, предвидена в член 294 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

II. ЦЕЛ

Предложението за ДСГД беше представено от Комисията с цел да се възстанови доверието на вложителите и да се съдейства за запазване на финансовата стабилност чрез сближаване на схемите за гарантиране на депозитите (СГД) в Съюза.

С директивата се преработва действащото понастоящем законодателство и се повишава допълнително защитата на спестяванията на вложителите. Основните елементи са:

- опростяване и хармонизиране, по-конкретно по отношение на гаранциите и механизмите за изплащане;
- допълнително намаляване на срока за изплащане на сумите на вложителите от 20 работни дни понастоящем на 7 работни дни през 2024 г.;
- въвеждане на механизми за предварително финансиране с минимално целево равнище за предварителните средства, определено, като цяло, на 0,8 % от гарантираните депозити, което да се достигне в рамките на 10-годишен период;
- по-добър достъп до информация — на вложителите по отношение на защитата на техните депозити и на СГД по отношение на техните членове (т.е. банките);
- заемане на средства между СГД на доброволна основа.

III. АНАЛИЗ НА ПОЗИЦИЯТА НА СЪВЕТА НА ПЪРВО ЧЕТЕНЕ

Внесените от Съвета изменения отразяват необходимостта да се намери подходящ баланс във връзка с равнището на хармонизация на правилата относно схемите за гарантиране на депозитите, с цел по-добра защита на вложителите в рамките на Съюза, в случай че депозитите на дадена банка станат неналични.

Защитата на депозитите трябва да бъде ограничена до равнището, което е необходимо, за да се избегне прехвърляне на инвестиционни рискове към СГД. Следователно финансовите инструменти трябва да бъдат изключени от обхвата на гаранцията, с изключение на съществуващите спестовни продукти, удостоверени с депозитен сертификат, издаден на поименно посочено лице. Освен това, държавите членки следва да могат също да решават депозитите на местните органи с годишен бюджет, ненадвишаващ 500 000 EUR, да бъдат гарантирани.

В резултат на тази директива така, както е изменена от Съвета, на вложителите ще бъде осигурено по-хармонизирано равнище на защита в рамките на Съюза. Вложителите ще се ползват и от разширения и изяснен обхват на гаранцията, по-кратките срокове за изплащане, подобрената информация и по-строгите изисквания за финансиране. Освен това, на СГД ще бъде разрешено да участват във финансирането на действия по реструктуриране на кредитни институции в съответствие с ДВПБ.

Държавите членки могат също да разрешат, при спазване на правилата за държавната помощ, депозитите, предназначени за определени социални цели, да бъдат защитени в размер над 100 000 EUR за ограничен период от време, като се имат предвид по-специално условията на живот в съответната държава членка.

Методите за финансиране на СГД вече ще бъдат хармонизирани в по-голяма степен. Финансирането на СГД трябва да се поеме от самите кредитни институции, а капацитетът на СГД за финансиране трябва да е по-пропорционален на техните задължения. СГД трябва да са обект на по-хармонизирано изискване за целевото равнище на предварително финансиране въз основа на сумата на гарантираните депозити, като средствата се инвестират в ниско рискови активи.

Вследствие на директивата срокът за изплащане трябва да бъде намален на 7 работни дни до 2024 г. По време на преходен период на държавите членки ще бъде разрешено да намаляват постепенно срока за изплащане до максимум 7 работни дни. В допълнение, вложителите следва да могат при поискване да получат достъп до подходяща по размер сума от гарантираните си депозити, за да покрият разходите си за живот. Тази сума следва да бъде определена от съответната държава членка с оглед на различните разходи за живот в отделните държави членки.

Директивата гарантира също, че вложителите са информирани за размера на гаранцията и за задължената СГД с техните извлечения от сметка. На потенциалните вложители трябва да бъде предоставена сравнима информация посредством стандартизирани информационни бюлетени. Споменаването на СГД в рекламни материали трябва да се ограничава до кратко изложение на фактите.

В държавите членки, в които кредитните институции са установили клонове, СГД трябва да информират вложителите и да им изплащат гарантирания размер на депозитите от името на схемата в държавата членка, в която на съответната кредитна институция е издаден лиценз за извършване на дейност. Трябва да бъдат въведени защитни мерки, за да се гарантира, че СГД, която изплаща гарантираните суми на вложителите, получава от СГД в държавата членка по произход необходимите финансови средства и указания преди изплащането. Съответните схеми за гарантиране на депозитите следва да сключват споразумения с други такива схеми с цел улесняване на трансграничното сътрудничество.

Европейският парламент би могъл да приеме тези промени.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Позицията на Съвета на първо четене отразява компромиса, постигнат при преговорите между Съвета и Европейския парламент със съдействието на Комисията.

Този компромис беше потвърден с писмо от председателя на комисията по икономически и парични въпроси на Европейския парламент до председателството от 10 януари 2014 г. Впоследствие той беше одобрен от Съвета по икономически и финансови въпроси от 18 февруари 2014 г. посредством постигането на политическо споразумение.

Съветът смята, че позицията му на първо четене представлява балансиран пакет, както и че след като бъде приета, новата директива ще допринесе значително за защитата на спестяванията на вложителите в Съюза.
